

zondag 22 januari 2017

IK GELOOF IN GOD, DE ALMACHTIGE, SCHEPPER VAN DE HEMEL EN DE AARDE

Bijbellezing: Jesaja 40, 12-31

Als wij belijden dat God de Almachtige, de Schepper van hemel en aarde is, dan is dat niet slechts een belijdenis van hoe de wereld is ontstaan. Het belijden van het geloof in de Schepper is *een belijden in de frontlinie*. Juist dan, wanneer het er echt op aan komt..., wanneer andere zekerheden en overtuigingen wegvallen..., wanneer de toekomst zo duister is..., of wanneer zoveel ingrijpende dingen op je afkomen..., juist dan is dat geloof in God de Schepper van hemel en aarde, zo uiterst belangrijk... en zo heerlijk. Zo heeft ook het volk Israël het ervaren. Het geloof in God, de Almachtige, de Schepper van hemel en aarde, was voor het volk Israël geen theorie, het geloof in God de Schepper was voor Israël *de grond van haar bestaan*. *Het oriëntatiepunt* wanneer alles door elkaar liep. Het was haar *houvast*, als zoveel wankelde. Daarom vind ik het zo mooi om ook met u over het geloof in God de Schepper van hemel en aarde na te denken. Wij mogen die belijdenis met Israël delen om samen houvast en richting te vinden voor ons leven van vandaag... en voor de wereld van vandaag. Daarover zal het gaan in de preek.

vertrouwen op de Schepper

Israël heeft op het geloof in God de Schepper teruggegrepen op de meest heftige momenten van haar bestaan. Dat zie je heel mooi bij Jesaja, de prachtige Bijbeltekst die wij hebben gelezen. Jesaja leefde in de tijd van de ballingschap. Het land Israël was verwoest. Ingenomen door de koning van Babel. Enkele mensen waren overgebleven in het land en een gedeelte van de bevolking was meegevoerd naar Babel. En wat misschien wel het meest ingrijpende van deze vijandelijke inval was: de tempel te Jeruzalem was verwoest. Gods woning was vernietigd, in vlammen opgegaan. Waar was God? Waar was God, nu Israël in ballingschap leefde in Babel? *Wilde* God nog wel naar het volk Israël omkijken? Of had God het volk Israël echt helemaal prijsgegeven aan de vijand en Zich : omgedraaid? En ja, je mag het eigenlijk niet vragen, maar de vraag kwam wel op: *kon* God Zijn volk nog wel redden uit de hand van die andere goden en aardse machthebbers...?

En dan stuurt God Zijn profeet Jesaja... En Jesaja mag die prachtige boodschap vertellen, zoals hoofdstuk 40 begint: *'troost, troost, mijn volk, zegt jullie God. Spreek Jeruzalem moed in, maak haar bekend dat haar slavendienst voorbij is, dat haar schuld is voldaan...., omdat zij een dubbele straf voor haar zonden uit de hand van de HEER heeft ontvangen.'* God is Zijn volk niet vergeten! Het was voor God geen 'einde verhaal'! Nee, God maakt een nieuw begin!

Maar hoe dan? Hoe kon Israël nog op God vertrouwen, nu alles weg was... nu haar land in handen was van een overheerser... en zoveel doden... zoveel verdriet? Wat zal er gelachen en gespot zijn door de koning van Babel en door zijn soldaten. Wat zal er opgeschept zijn over hun goden en grappen gemaakt zijn over de God van Israël... Hoe kon Israël nu dan weer opnieuw op God gaan vertrouwen? Er was zoveel gebeurd...!

Jesaja spreekt verder namens God tot het hart van Jeruzalem, tot het hart van het volk Israël. Jesaja vertelt niet alleen dat God *wil* helpen, maar ook dat God *kan* helpen. Want...: 'kijk eens naar de schepping', zo vertelt Jesaja. Weet je nog Wie die alles heeft gemaakt? God, de Almachtige! Zie je de hemel boven je? Het is een gordijn dat God precies op maat heeft uitgemeten en heeft uitgespannen. En die grote bergen? God heeft ze op Zijn weegschaal precies afgewogen. En dus ook die volken die

jullie overheersen, die jullie zo kleineren en vin hun macht hebben? Die volken zijn in Gods ogen als een druppel in een emmer. Ze zijn voor hem *niets*! Jullie zitten dan wel helemaal vast in het geweld van deze wereld, maar God... God staat erboven! Vers 22: *Hij troont boven de schijf van de aarde – haar bewoners zijn als sprinkhanen - .. Hij maakt vorsten nietig, de leiders van de aarde onbeduidend...*

Jesaja verwoordt de twijfel van Israël en geeft daarop gelijk het antwoord van God: *Jakob, waarom zeg je – Israël, waarom beweer je: 'Mijn weg blijft voor de HEER verborgen, mijn God heeft geen oog voor mijn recht'?* Israël, waarom ben je bang dat God je vergeten is, dat God je kwijt is geraakt? Dat God geen macht had om je te redden? ... *Weet je het niet? Heb je het niet gehoord? Een eeuwige God is de HEER, schepper van de einden der aarde. Hij wordt niet moe, hij raakt niet uitgeput, zijn wijsheid is niet te doorgronden. Hij geeft de vermoeide kracht, de machteloze geeft hij macht in overvloed.*

Mooi hè? Juist in de diepe crisis, aan de frontlinie van het leven, mag Israël weer hoop en moed putten uit haar geloof in God de Almachtige, Schepper van hemel en aarde. Hun God staat boven al deze dingen. Hij staat boven alles en iedereen. Dit geloof gaf Israël nieuwe hoop, een nieuw perspectief... ja, een nieuwe richting om te kunnen gaan.

Het is dit geloof van Jesaja, van Israël en van de kerk dat mag u en mij vandaag ook houvast en richting geeft in de wereld waarin wij leven. Het geloof in God de Almachtige, de Schepper van hemel en aarde. Dat geloof geeft houvast in deze wereld waarin wij nu leven.

Een van de meest opvallende dingen van de wereld van nu vind ik dat er zoveel is waar wij afhankelijk van zijn geworden. Vroeger was men natuurlijk afhankelijk van het weer, maar tegenwoordig zijn wij volledig afhankelijk geworden van stroom, van de computer, van internet. Kijk maar naar Amsterdam vorige week: afgelopen week viel de stroom uit in Amsterdam... en het heeft zelfs levens gekost doordat er voor een wat langere geen stroom was. Wij zijn zo kwetsbaar geworden. Stel je voor dat de computers uitvallen: we zijn nergens meer. We kunnen niet bij ons geld. Wij kunnen niet elkaar bereiken. We zijn veel kwetsbaarder dan wij vaak beseffen. Kwetsbaar ook voor virussen en epidemieën. Het griepvirus dat ervoor zorgt dat ziekenhuizen overvol kwamen te liggen. Het Zikavirus. Ziekte-uitbraak bij dieren.

Wij zijn zo kwetsbaar geworden... De hele wereld staat met elkaar in verbinding, waardoor wij onbegrensde mogelijkheden hebben..., maar de wereld is er ook heel ingewikkeld door geworden. Oorlogen waar de halve wereld in betrokken is en waar allemaal speedvergaderingen over zijn..., maar wij kunnen het niet oplossen en het gaat jarenlang door. Angst voor terroristische aanslagen die overal kunnen gebeuren. Humanitaire rampen die wij ondanks al onze kennis en kunde, ondanks alle middelen en organisaties niet kunnen voorkomen en niet kunnen oplossen. Maar ook het hele milieuprobleem, de opwarming van de aarde. Nog zo iets dat gebeurt en waar wij zo weinig tegen kunnen doen, mede omdat al het overleg zo ontzettend stroef verloopt. De zeespiegel stijgt en wij moeten ons wereldwijd daarop gaan voorbereiden. Wat ik wil zeggen, is dit: het zijn allemaal processen..., allemaal ontwikkelingen en verwickelingen waarin wij meegaan... waarin wij meegenomen worden... en waar wij niet uit kunnen komen. Wij hebben er geen vat meer op. Het glipt ons door de vingers: het milieu, de wereldpolitiek, de humanitaire rampen, de kwetsbaarheid van de samenleving, het moeten meegaan in allerlei veranderingen... Het is een trein die niet is te stoppen. Niemand kan bij de handrem. Maar de trein gaat steeds sneller lopen... Angstig eigenlijk... Maar dan hoor ik Jesaja spreken: *weet je het niet? Heb je het niet gehoord? Heb je het niet in je Bijbeltje gelezen? Een eeuwige God is de HEER. Schepper van de einden der aarde. Hij wordt niet moe, Hij raakt niet uitgeput. Zijn wijsheid is niet te doorgronden.* Kijk omhoog!

Jesaja geeft ons een boodschap van hoop. Van vertrouwen. In deze wereld waarin allerlei dingen gebeuren die boven onze macht zijn en waarin wij meegenomen worden..., deze wereld waarin heel veel simpelweg gebeurt en onomkeerbaar lijkt te zijn... in deze wereld mogen wij omhoog kijken: er is een God Die het eerste woord heeft en Die het laatste woord heeft. Hij is de Schepper. Hij staat boven al het gewoel en geweld van deze wereld. Zijn Scheppershanden hebben deze wereld in handen en houden deze wereld in handen. Hij zal deze wereld naar Zijn doel leiden. Dwars door alles heen. Dwars door het geweld en tumult heen. Boven al de dingen uit, die ons boven het hoofd zijn gegroeid. Vertrouw op Hem. Want, weet je het niet?, zegt Jesaja? Weet je het niet, zegt ook het Nieuwe Testament: *zo lief heeft God de wereld – zo lief heeft de Schepper deze wereld – dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Hij de Schepper van hemel en aarde laat het werk van Zijn handen niet los.*

anders in de wereld staan

Dit geloof in God de Almachtige, de Schepper van hemel en aarde, geef houvast en laat je stevig staan in de wereld waarin wij leven. Maar het laat je niet alleen *stevig staan* in de wereld..., het geloof in God de Schepper laat je ook *anders staan* in de wereld. Ook dat kan je zo heel mooi zien in de woorden van Jesaja en daar wil ik nu iets over vertellen:

de dingen van de schepping relativeren

Als Jesaja over Gods grootheid spreekt om het volk Israël moet in te spreken, dan spot hij met de afgodsbeelden waar andere mensen hun vertrouwen op stellen. Jesaja zegt: ¹⁸ *Met wie wil je God vergelijken, hoe is hij uit te beelden?*¹⁹ *Met een godenbeeld misschien? Dat is door een ambachtsman gemaakt, door een edelsmid overtrokken met goud en zilverbeslag.* ²⁰ *Met een beeld, opgericht op een bergtop? Dat is maar een stuk hout dat niet vermolmt, met zorg gekozen door een vakman, die een godenbeeld wil maken dat niet omvalt.* Jesaja laat zien hoeveel aandacht er aan die afgoden wordt besteed. En wat enorm veel geld daarvoor opzij wordt gelegd. En wat voor tijd er in wordt gestoken. En waarom? 'Je moet het afgodsbeeld een beetje stevig maken, want anders valt het om', zo spot Jesaja. Als je in God de Schepper van hemel en aarde gelooft, dan kijk je heel anders naar bepaalde dingen. Dan kijk je heel anders naar dingen waar andere mensen soms heel veel tijd en energie en geld in stoppen. Moet je daar nou je geluk in vinden? Moet dat je hoop geven? Is dat de zin van je leven, je levensinvulling? Ik hoop dat dit geloof in de Schepper u en jou zal behoeden om ook al te veel in bepaalde dingen op te gaan. Je carrière bijvoorbeeld... Geniet ervan, streef ernaar om hogerop te komen misschien, maar... maak het niet te groot. Of je partner: je mag ontzettend van hem of haar houden – ik hoop het - maar besef dat hij of zij slechts een schepsel van de Schepper is. Hij of zij kan het geluk van de wereld niet aan jou geven. Dat kan er maar Eén. ... Je carrière, je loopbaan, je partner, je kinderen, de politiek, noem maar wat... het is allemaal relatief. Ook, ja ook je gezondheid. Zorg ervoor dat het geen afgod wordt, dat je je er niet helemaal aan gaat vastklampen. Ik kom soms mensen tegen die zo uit het lood geslagen zijn, omdat zij zich aan de verkeerde dingen hebben vastgehouden, die zij opeens moesten loslaten... *Het geloof in God de Schepper zorgt ervoor dat wij een ander houvast hebben... en dat de dingen van deze wereld – al de dingen die de Schepper ons heeft gegeven – niet te groot worden en in het juiste perspectief komen te staan...*

Zijn er dingen in uw leven die u misschien wel erg heeft uitvergroot... die misschien wel te groot voor u of jou zijn geworden? Kijk naar de Schepper en maak Hem groot.

de schepping waarderen

Maar laten wij ook niet al te relativistisch worden, alsof al die dingen op aarde allemaal niet belangrijk mogen zijn. Het is allemaal maar tijdelijk en vergankelijk en... Nee, het geloof in God de Schepper leert ons niet alleen te *relativeren*..., maar ook te *waarderen*.

Omdat God de Schepper is van hemel en aarde, hebben al de dingen op aarde juist ook echt waarde. Nee, niet zoveel waarde als de Schepper Zelf. Die komt al onze eer toe. Maar al die dingen die wij van Hem hebben ontvangen, die zijn ook waardevol. 'En God zag dat het goed was', zo is de conclusie na alles wat God heeft geschapen. Je mag als christen daarom ook heel positief in het leven staan en van het leven genieten. Heel veel godsdiensten uit de tijd van de Bijbel waarschuwden voor het aardse, voor het nutteloze van alle aardse dingen..., maar omdat wij in de Schepper van de aarde mogen geloven, mogen wij ook juist genieten van het aardse. Van de maaltijd die je met elkaar eet. Van de wandeling in het Schollebos. Van de mensen om je heen, met al die verschillende culturen, huidskleuren en manieren. Maar ook van je lichaam, dat zo bijzonder in elkaar zit. De seksualiteit. De wetenschap die alles onderzoekt. Juist het geloof in de Schepper laat je met open oren en open ogen in de wereld staan en roept je op om met vreugde en aandacht de dingen tot je te nemen en in je op te nemen. Leef daarom bewust. Met aandacht. Met dankbaarheid aan de Schepper.

verantwoordelijkheid voor de schepping

Wat mooi om zo te mogen geloven in God de Schepper van hemel en aarde. Dit te belijden dat God de Schepper is van hemel en aarde geeft je vertrouwen. Wat er ook allemaal in de wereld gebeurt... het is en blijft *Zijn* wereld! Deze belijdenis van God de Almachtige, de Schepper van hemel en aarde, geeft je vertrouwen. Het leert je ook te relativeren, want alles hier op aarde is dus slechts schepping en niet meer dan dat. En deze belijdenis van God de Schepper leert je ook te waarderen. Te genieten van die rijke schepping die ondanks al het bederf nog zoveel goeds van de Schepper laat zien. ... En... maar dat noem ik alleen nog maar... het geloof in de Schepper van hemel en aarde geeft je ook een bepaalde verantwoordelijkheid. De aarde is geen energiereservoir waar je uit kan halen wat je maar wilt. Je lichaam is geen omhulsel waar je alles mee kan doen wat je wilt. Nee, het is alles schepping. Eigendom van de HEER. We hebben een verantwoordelijkheid gekregen. Voor ons lichaam. Voor onze omgeving. Voor de wereld. Voor het milieu. Voor de cultuur en de samenleving.

Ik sluit af met een gesprek dat ik pas geleden had in het ziekenhuis. Ik sprak iemand die erover nadacht om uit het leven te stappen. Zij was lid van de vereniging vrijwillige euthanasie, en zij zag haar fysieke mogelijkheden steeds minder worden. Maar toen kwamen wij in het gesprek op het thema 'de Schepper'. Daar had zij altijd in geloofd. De Schepper... En toen veranderde het gesprek haast als vanzelf. Zij had veel nare dingen meegemaakt. Maar zij ging nu ook in het gesprek de mooie dingen langs: wat was er veel waar zij eigenlijk ook van kon genieten. En dat levenseinde..., ach, dat moest zij maar in handen van de Schepper geven. Dat gaf meer rust dan het zelf in handen te nemen. ... Mooi hè? Hoe het geloof in de Schepper ook je ziekbed in een heel ander licht kan zetten en je rust kan geven. Dat geloof in de Schepper geeft je blijkbaar echt vertrouwen... heerlijk vertrouwen... het leert te relativeren.... het leert te waarderen... en je verantwoordelijkheid te nemen.

Lof zij God, de Almachtige, Schepper van hemel en aarde!